

Palveluverkkotyö Jyväskylässä

Erityinen kuntajakoselvitys
Selvitystyöryhmä 29.10.2013

Risto Kortelainen
muutosjohtaja
risto.kortelainen@jkl.fi

Palveluverkkosuunnittelun lähtökohdat

- Kokonaisvaltainen päiväkotij- ja kouluverkkosuunnittelu aloitettiin v. 2004
- Maankäytön suunnittelun, tilapalvelun ja palvelunjärjestäjien yhteistä työtä
- Perustana maankäytön suunnitelmat, ennakoitavissa olevat väestömäärän ja –rakenteen sekä palvelurakenteen muutokset
- Palvelutarpeiden muutoksia arvioidaan kaupunkitasolla, asuinalueittain tai tarvittaessa myös pienalueittain
- Palveluverkkosuunnitelmissa otetaan huomioon kaupunkirakenteen muutosten lisäksi nykyisten toimitilojen riittävyys, peruskorjaustarpeet ja sijainti
- Palveluverkkoja tarkennetaan vuosittain talousarvion investointisuunnitelmassa

Palveluverkkoselvitykset Jyväskylässä 1.1.2009-

Jyväskylän kaupunki

PALVELUVERKKOSELVITYKSET VUOTEEN 2020

- Kouluverkko 2008 (29.8.2008)
  - Päiväkotiverkko 2008 (15.9.2008)
    - Päiväkoti- ja kouluverkko (yhdistäminen ja päivitys 15.6.2011, KymppiR)
  - Sosiaali- ja terveystalverkkoverkko 2009 (11.9.2009)
    - Terveystalverkkoverkkoselvityksen päivitys jatkuu 2013
  - Nuorisoverkko 2010 (10.5.2010)
  - Kirjastoverkko 2010 (11.5.2010)
  - Liikuntaverkko 2011(31.3.2011)
  - Museoverkko 2011 (31.5.2011)
  - Kansalaisopistoverkkoselvitys 2012 (29.2.2012)
  - Arkistoverkkoselvitys, alkuvuosi 2013
-
- SUPPEAT SELVITYKSET
  - keskuskeittiöselvitys 2008 uuden keskuskeittiön rakentamispäätöstä varten, hallintoverkkoselvitys 2008 kuntaliitoksen yhteydessä ja sen päivitys 2012 USO-mitoituksella
  - VERKOJEN TARKENNUKSIA suuralueittain kouluhankkeiden käynnistyessä (Vaajakoski 2008, Säynätsalo 2008, Palokka 2008, Tikkakoski 2009, Kuukkala-Vaajakoski 2010)

palveluverkot 180313

30.10.2013

Palvelulinjaukset 2013-2016 ja palveluverkkojen kehittämisperiaatteet

- Palvelulinjaukset 2013–2016 hyväksyttiin valtuustossa 30.9.2013
- Sisältävät palvelujen kehittämisen periaatteet, suunnitelmat palvelujen järjestämisen ja tuottamisen uudistuksista sekä **palveluverkkojen kehittämisperiaatteet**:
  - Palvelujen saavutettavuus varmistetaan sijoittamalla palvelupisteet toimivien liikenneyhteyksien varrelle tieverkon, kevyen liikenteen väylien ja joukkoliikenteen kehityssuuntien perusteella.
  - Palveluja järjestetään alueellisesti sekä keskitetyissä palvelupisteissä. Liikkuvilla palveluilla voi olla vastaanottotiloja muiden palvelujen tiloissa. Maantieteellisestä palveluverkosta riippumattomia palveluja ovat sähköiset ja kotiin vietävät palvelut sekä erityispalvelut, joita voidaan hakea myös muualta.
  - Alueellisesti järjestettävien palvelujen perustana on kaupungin kasvusuunnat: pohjoinen, itäinen ja eteläinen. Alueellisten palvelujen keskittymät sijoittuvat Palokkaan, Vaajakoskelle ja keskustaan.

Palvelulinjaukset 2013-2016 ja palveluverkkojen kehittämisperiaatteet

▪ Palveluverkkojen kehittämisperiaatteet:

- Alueellisesti järjestettäviä palveluja ovat kirjastot, liikuntapuistot, nuorisotilat, neuvolat ja pääosa nykyisistä terveysasemien vastaanotoista.
- Alueellisina **lähipalveluina** järjestetään pääosa varhaiskasvatuspalveluista ja perusopetuksen alaluokkien opetuksesta sekä osa vanhuspalveluista.
- Uudenlaisia **monipalvelupisteitä** muodostetaan alue- ja lähikeskuksiin, joista alueellisten (Palokka, Vaajakoski ja keskusta) palvelujen saatavuus on heikkoa muun muassa pitkien välimatkojen vuoksi. Monipalvelupisteiden muodostamista selvitetään Huhtasuolle, Korpilahdelle, Säynätsaloon ja Tikkakoskelle.
- Monipalvelupisteiden palvelujen sisältö ja laajuus määritellään alueen palvelujen ja erityispiirteiden sekä muiden palveluiden saavutettavuuden perusteella. Niissä voi olla esimerkiksi terveyspalveluita, kirjastopalveluita ja nuorisotiloja. Monipalvelupisteet sijoitetaan olemassa oleviin tiloihin.

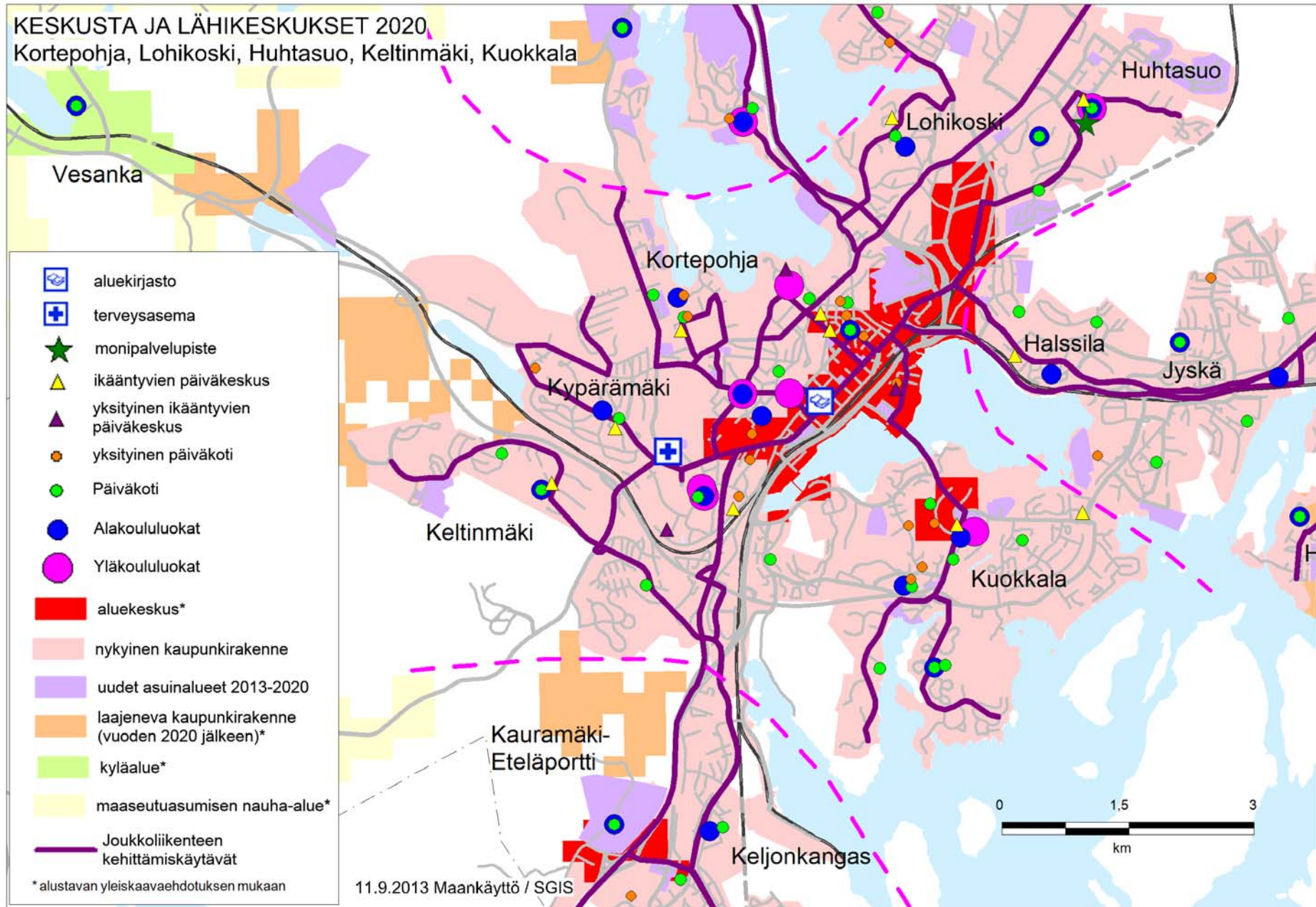

Palveluverkkotyön merkitys

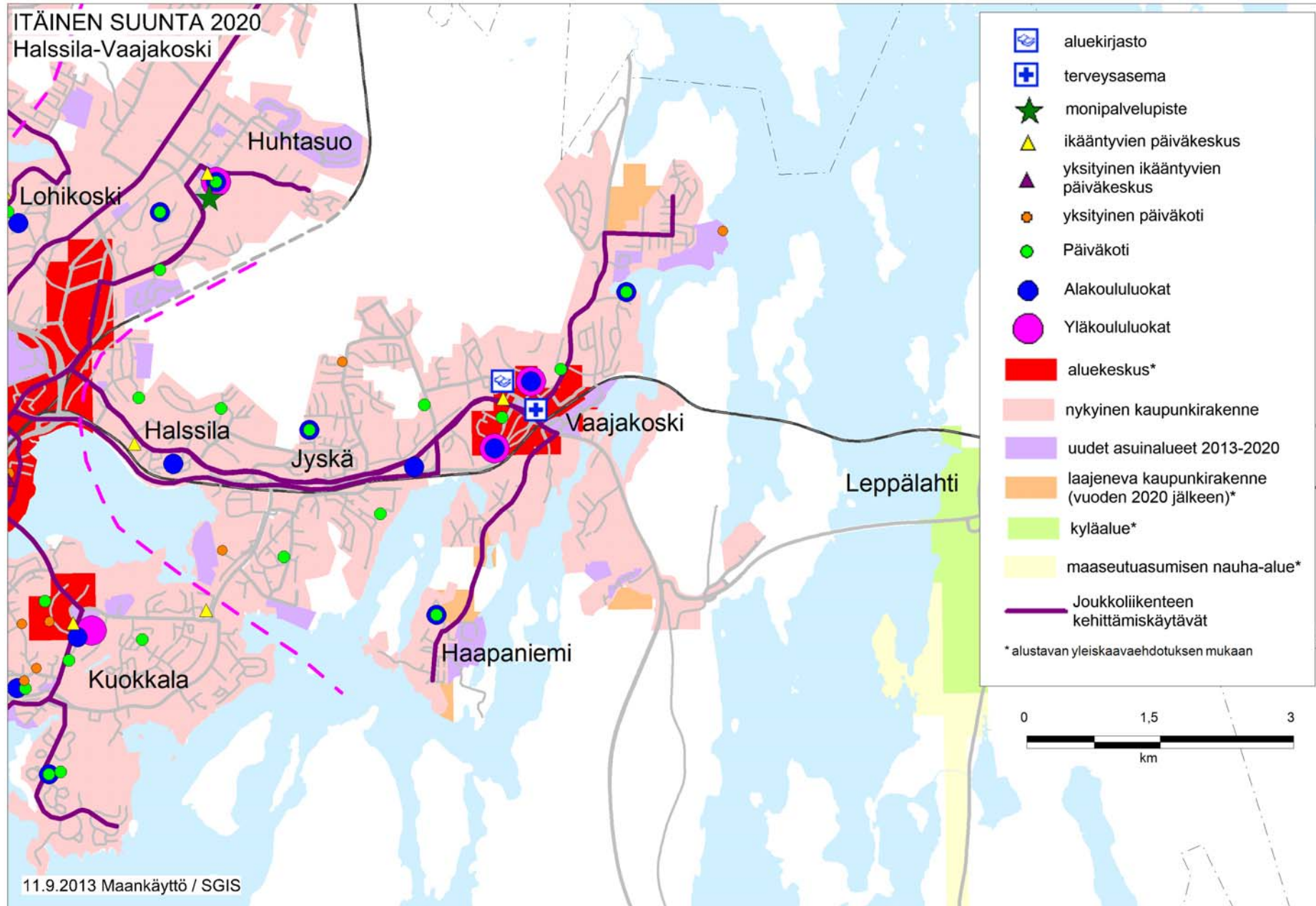
- Pitkäjänteinen suunnittelu
- Talous ja investoinnit
- Talous
- Toteuttamisen haasteet

Esimerkki keskeisten palvelujen mahdollisista palveluverkoista vuonna 2020

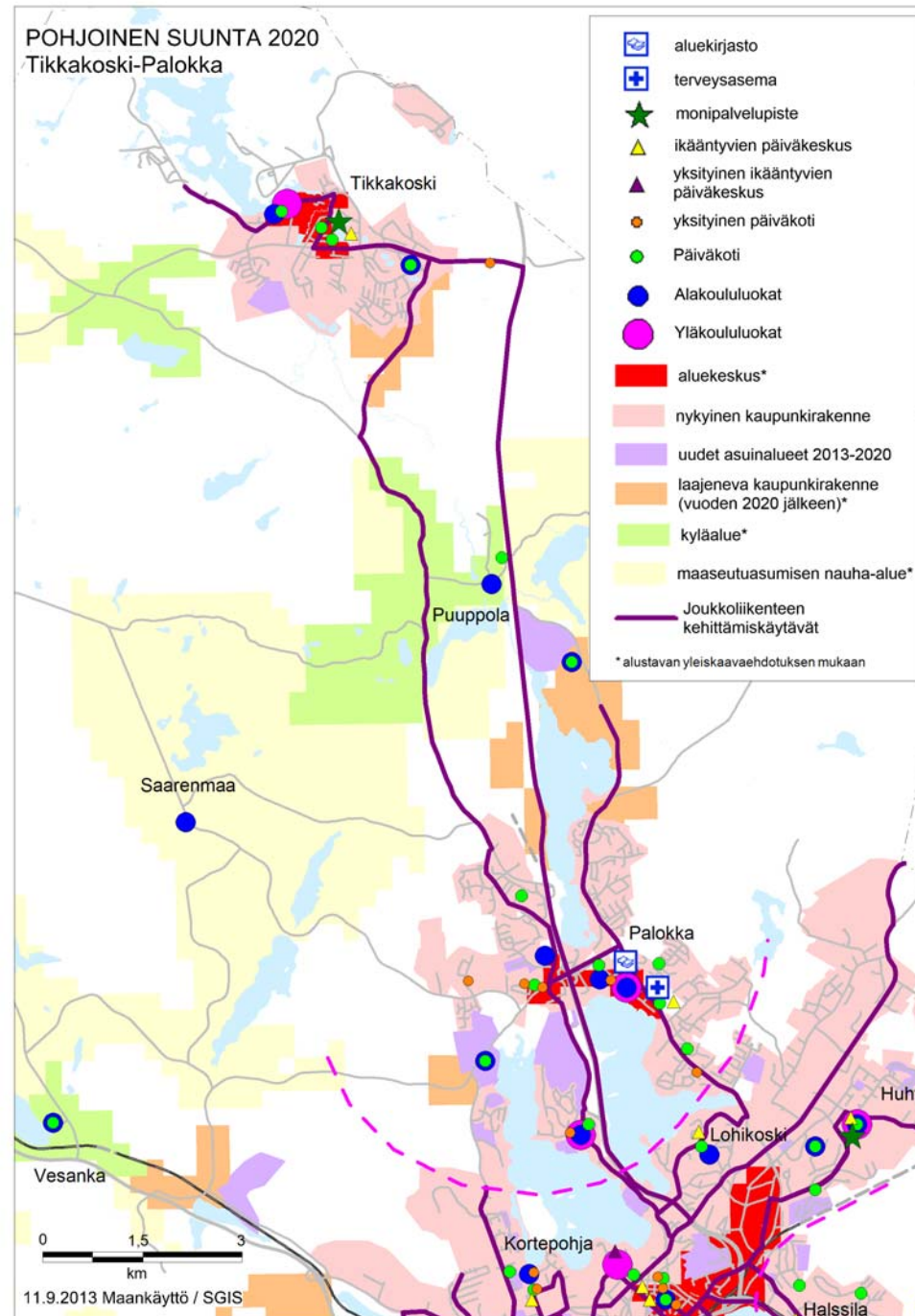

Esimerkki keskeisten palvelujen mahdollisista palveluverkoista vuonna 2020

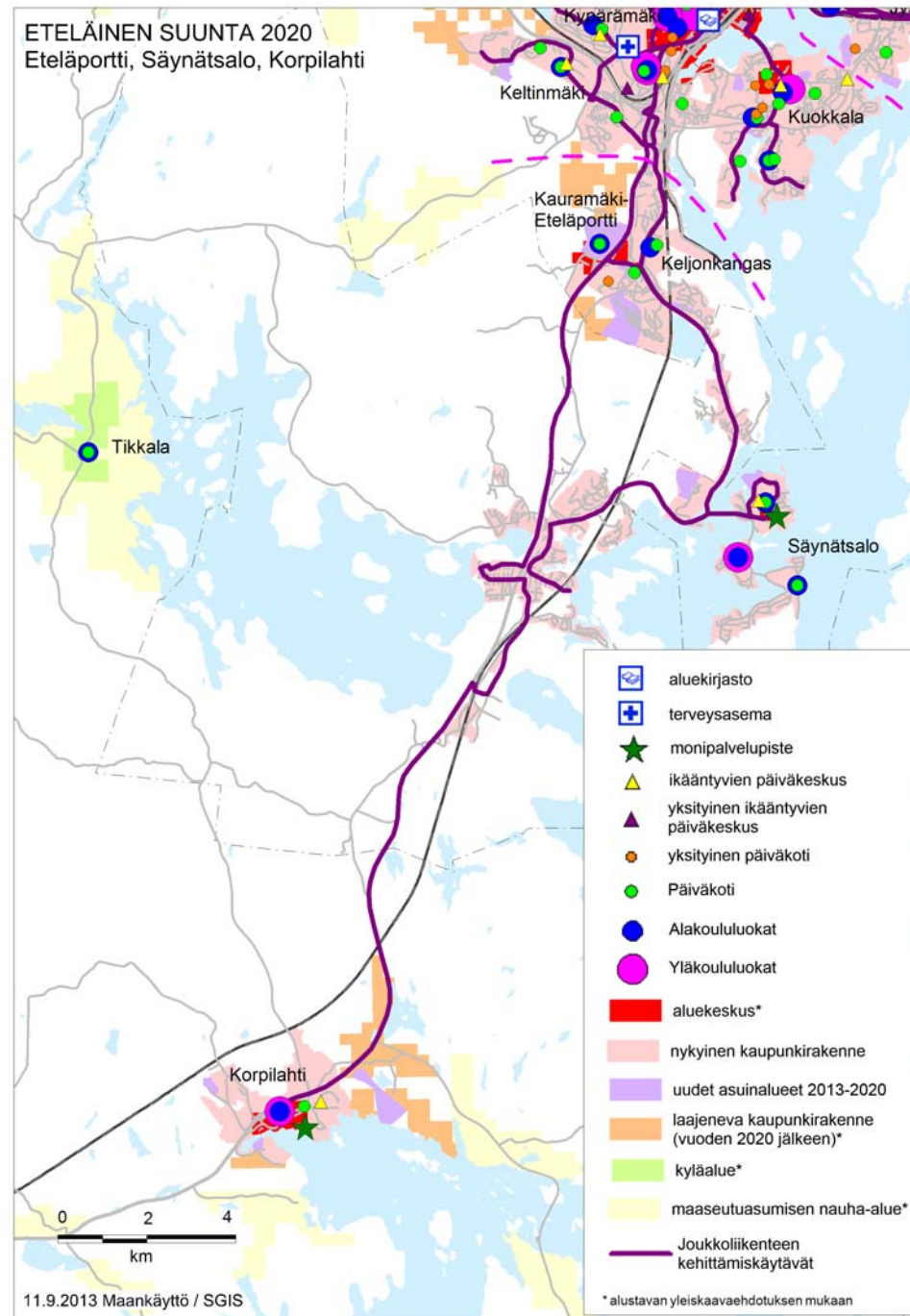

Esimerkki keskeisten palvelujen mahdollisista palveluverkoista vuonna 2020

Esimerkki keskeisten palvelujen mahdollisista palveluverkoista vuonna 2020

Kuntarakennelain 8 § : Yhdistymissopimus

Kunnat tekevät kuntien yhdistymisestä yhdistymissopimuksen, jossa on sovittava:

- 2) uuden kunnan hallinnon järjestämisen periaatteista;
- 8) yhdistyvien kuntien palvelujärjestelmien yhteensovittamisen ja lähipalvelujen järjestämisen periaatteista; [\(28.6.2013/478\)](#)

Järjestämisvastuu (1)

Järjestämisvastuussa olevalle hallinto-organisaatiolla on vastuu väestön hyvinvoinnista ja terveydestä. Vastuuseen sisältyy:

- väestön hyvinvoinnin ja terveyden seuranta ja edistäminen
- julkisen vallan käyttö
- palvelutarpeen selvittäminen
- vastuu yhdenvertaisesta saatavuudesta ja saavutettavuudesta
- tuotantotavasta päättäminen
- tuotannon seuranta, valvonta ja laatu
- järjestämiseen liittyvä rahoitus
- voimavarojen tehokas kohdentaminen
- kehittämisvastuu

Järjestämisvastuu (2)

Jotta järjestämisvastuu voisi toteutua, edellyttää se järjestämistaholta seuraavia ominaisuuksia:

- itsenäinen valmistelu-, päätöksenteko- ja toimeenpanokyky
- mahdollisuus tuotantotapojen valintaan
- mahdollisuus poliittisesti arvotettuihin linjausvalintoihin
- kyky vertikaaliseen ja horisontaaliseen yhteistyöhön
- kyky rahoittaa sosiaali- ja terveydenhuollosta merkittävä osa omalla tulorahoituksellaan
- riittävä väestöpohja ennustettavuuden kannalta
- kyky ohjata kokonaisuutta

Järjestämisvastuu (3)

Kun kunta siirtää järjestämisvastuun toiselle organisaatiolle, kunta siirtää samalla itseltään ao. palveluita koskevan päätösvallan ja vastuun.

Siirrettyään järjestämisvastuun, kunta/valtuusto/lautakunta ei päätä

- Mitä palveluita kuntalaisille järjestetään
- Kenelle palveluita järjestetään (palveluiden myöntämiskriteerit)
- Missä palveluita järjestetään (toimipaikkaverkko/lähipalvelut)
- Miten tai kuka palveluita tuottaa
- Kuinka paljon asiakkailta peritään asiakasmaksuja
- Kuinka paljon kunnan rahoja käytetään palveluiden järjestämiseen
- Kunta ei toimi tilaajan roolissa suhteessa järjestäjään, kunta ei voi tilata alueelleen muista kunnista poikkeavia palveluita, kunnan ja järjestäjän välille ei laadita palvelusopimuksia
- Järjestäjän toimialueella oltava yhdenvertaiset palvelut/perusteet
- Kunnan/kunnanvaltuuston rooli lähinnä edunvalvonnallinen

(Mikail Palola & Reijo Räsänen: Keski-Suomen Sote rautalankamalli, 26.9.2013)

Tilaajan tehtävät / tuottajan tehtävät: case lasten päivähoito

